

ПРЕС КЛИПИНГ

11. октобар 2017.

НАСЛОВИ

ДОБРА ВЕСТ ЗА ДРЖАВНЕ СЛУЖБЕНИКЕ За путовања значајно веће дневнице, на посао сат времена касније (стр.3)

ММФ: Процена економског раста Србије за 2017. задржана на 3,0 процента (стр.4)

ПРИВАТИЗАЦИЈА ИЛИ ЛЕГАЛИЗАЦИЈА ПЉАЧКЕ "Новац су 90-тих склонили у иностранство, вратили га деценију касније у Србију и покуповали друштвена предузећа" (стр.5)

ММФ ПРОГНОЗА ЗА СРБИЈУ Раст БДП 3 одсто, незапосленост 16 одсто (стр.7)

"ЗАУСТАВИМО СИРОМАШТВО" Протести пензионера у Загребу, Сплиту, Пули, Осиеку и Славонском Броду (стр.7)

Краљево добија нову фабрику за 2.500 радника (стр.8)

Брнабић: Пензије и плате по први пут ће бити веће него пре 2013. (стр.8)

ММФ задржао пројекције раста БДП-а Србије од три одсто за 2017. Годину (стр.9)

Послодавци већ заштићени, контроле боловања одувек постоје (стр.10)

Слабије плаћени послови иду женама (стр.12)

Протест Синдиката образовања (стр.14)

Закон "шаље" директоре школа у пензију (стр.14)

Опоравак индустрије немогућ без јасне државне стратегије (стр.15)

Синдикат: Рушимо закон (стр.16)

ММФ: Привредни раст Србије испод просека за земље у развоју (стр.17)

Послодавци већ заштићени, контроле боловања одувек постоје (стр.18)

Шеф Светске банке: Роботи ће заменити милионе радника (стр.20)

ДОБРА ВЕСТ ЗА ДРЖАВНЕ СЛУЖБЕНИКЕ За путовања значајно веће дневнице, на посао сат времена касније

Аутор: Слађана Вукашиновић

Дневнице за службена путовања државних службеника могле би од Нове године да се увећају са 150 на 800 динара, али и да им се радно време промени, односно да на посао долазе сат времена касније, сазнаје “Блиц”.

За ове измене сагледавају се финансијска и техничка оправданост, а коначна одлука биће донета након што радна група заврши анализе ефеката постојећих и нових мера на грађане и привреду, коју је затражио кабинет премијерке Ане Брнабић. Уколико се покаже да садашњи прописи треба да се мењају, опције за трошкове службеног путовања у земљи би биле између 800 и 1.100 динара, уместо садашњих 150 динара, док би за иностранство тај износ са садашњих 15 евра требало да се увећа бар на 35.

Што се тиче радног времена, по предложеним опцијама, требало би да траје од 8.30 до 16.30 или од 9 до 17 сати. За које ће се решење одредити Влада знаће се до краја октобра. Већина министра је сагласна да се са повећањем плата увећају и дневнице јер је њихово смањење било саставни део мера штедње из 2015. Такво јединство, међутим, не постоји код померања радног времена јер неки од министара сматрају да га не треба дирати јер је то идеја бившег премијера Александра Вучића.

Извор “Блица” из Немањине 11 тврди да ће аршин и за једну и другу промену бити интереси грађана и привреде.

- Премијерка жели да се анализирају и позитивни и негативни ефекти и постојећих и предложених мера и тек након тога да се приступи изменама уредбе. Наиме, јавна је тајна да су овако ниске дневнице у неким сегментима јавне управе правиле проблеме јер се дешавало да се избегавају путовања посу радници били на губитку. Пошто им је и плата смањена, то се значајно одражавало на њихов стандард, па је у последње време долазило до избегавања службених путовања. Влада је већ дозволила припадницима Војске повећање дневница за нека путовања, а нова уредба би требало да све стави у исту равн. Било је злоупотреба код дневница, али због појединаца не треба да испаштају сви - објашњава наш саговорник. Он додаје да је сигуран да ће се дневнице увећати, али да је неизвесност око промене почетка радног дана.

- Неки министри сматрају да то не треба дирати јер ову меру везују за Вучића. Међутим, нека истраживања јасно указују да ефекат ранијег доласка на посао није дао резултате јер радни дан за многе привредне субјекте и банке почиње касније, па службеници су сат времена били значајно неискоришћени. Зато се остајало и после радног времена што је условљавало плаћања прековременог рада. Привреда и приватни сектор у више наврата упозоравали су да им овакво радно време администрације, представља препреку за многе активности а и Брисел нам је то ставио до знања - објашњава наш саговорник.

“Блиц” је покушао да ова сазнања провери у Влади, али нам је само незванично потврђено да су „у току сагледавања за измене уредби о дневницама и времену“.

Синдикати за

Док Влада још размишља шта ће да уради и са дневницама и радним временом у синдикатима јавних предузећа и управе поздрављају могуће промене.

- У ЕПС је смањење дневница имало негативне ефекте јер је било тешко принудити људе да иду на терен ван места рада са 150 динара, а пре тога је примао десетак пута више. Поздравили би тај потез Владе јер би се код нас и неки организациони проблеми решили када настану специфични проблеми који захтевају ангажовање врхунских стручњака из свих градова. Било би добро и радно време да се помери јер се показало у ЕПС да до девет сати је мање посла - кажу у Синдикату ЕПС.

И запослени у јавној управи сматрају да би ове две мере биле добар потез.

- Имам проблем са дететом коме часови почињу од осам. Морам да плаћам жену јер и супруг ради у јавном сектору - објашњава једна службеница у државном предузећу.

ММФ: Процена економског раста Србије за 2017. задржана на 3,0 процента

Извор: Танјуг

Међународни монетарни фонд (ММФ) задржао је прогнозу раста бруто домаћег производа Србије на нивоу од 3,0 одсто за 2017. годину, према данас објављеном извештају "Светски економски изгледи".

У документу, објављеном уочи заједничког заседања ММФ-а и Светске банке у Вашингтону, Фонд је такође потврдио пројекцију привредног раста наше земље од 3,5 одсто процената за 2018. годину.

Према предвиђањима стручњака ММФ-а, инфлација у Србији ће ове године износити 3,4 одсто, а до године 3,0 процента, док ће, како процењују, биланс текућег рачуна бити минус 4,0 одсто БДП-а ове године, а наредне минус 3,9 одсто БДП-а.

У извештају се, такође, прогнозира да ће стопа незапослености у 2017. години у нашој земљи износити 16 процената, а да ће наредне године пасти на 15,6 одсто.

Шеф Мисије ММФ-а за Србију Џејмс Руф је, приликом недавне посете техничке Мисије Фонда Београду, најавио да ће због привременог успоравања привредних активности у првој половини 2017, као и због суше, пројекција раста БДП-а Србије вероватно бити смањена на 2,3 одсто за ову годину.

Међутим, у данашњем извештају ММФ-а о изгледима светске економије, процена економског раста Србије за 2017. задржана је на 3,0 процента.

ММФ је повећао прогнозе раста светске привреде за ову и наредну годину за по 0,1 процентни поен, на 3,6 одсто, односно на 3,7 процената респективно, наводећи да ће узлет глобалне економије вероватно задржати замајац и у наредној години.

Међународни кредитор је подигао и пројекцију раста економије еврозоне на 2,1 одсто за 2017. и на 1,9 одсто за идућу годину, што је побољшање у односу на раније пројектованих 1,9 одсто и 1,7 одсто, респективно.

Економију САД, такође, чека већи привредни раст од 2,2 одсто у овој и од 2,3 одсто у 2018. години, а привреду Кине раст од 6,8 одсто ове и од 6,5 одсто наредне године, што је више у односу на раније пројектованих 6,7 одсто и 6,4 одсто.

ММФ је оптимистичнији и у погледу привредне експанзије Русије, коју ове године, како прогнозира, чека раст од 1,8 одсто, а наредне раст од 1,6 одсто, док су процене раста БДП-а Јапана повећане на 1,5 одсто и 0,7 процената са јулске пројекције од 1,3 одсто и 0,6 одсто респективно.

ПРИВАТИЗАЦИЈА ИЛИ ЛЕГАЛИЗАЦИЈА ПЉАЧКЕ "Новац су 90-тих склонили у иностранство, вратили га деценију касније у Србију и покуповали друштвена предузећа"

Извор:Нова Економија, Дијана Иванов Кадић

Да ли је приватизација друштвене својине у Србији била неопходна, а пре свега да ли је добро и паметно изведена, односно колика је од ње корист а колика штета, нико до сада није истражио. Постоје мишљења да је то био добар и неопходан процес, али и она да су национализам и ратови "измишљени" како би се лакше покупила имовина

У парадоксу историјских кретања, индустријска производња заснована на друштвеном капиталу најпре је уништена да би се затим политичко руководство састављено од "модернизованих" снага залагало за реиндустријализацију земље, каже др Марија Обрадовић, сарадник Института за новију историју Србије, ауторка књиге "Хроника транзиционог гробља", пише [Нова Економија](#).

У вашој књизи се налазе стотине података о злоупотребама и крађама у приватизацијама друштвених предузећа од 1989. до 2012. године. Да ли сте овом обимном студијом покушали да докажете да је приватизација у Србији била унапред добро смишљена превара?

Приватизација у источноевропским земљама 90-их година 20. века, као и у Србији, била је легитимисана и пропагирана тврдњама које су се заснивале на либералној идеолошкој матрици да "државна и друштвена предузећа нису ефикасна, те да је приватна својина најефикаснији облик својине". Она је била означавана као покретач привредног раста и развоја друштва. Ове тврдње никада нису добиле научно-емпиријску потврду. Историјска пракса је у највећем броју бивших социјалистичких земаља показала да је приватизација била политичко, а не економско питање и да је њен превасходни циљ био промена својинске структуре друштва. Данас су њихове националне економије суочене са бројним структуралним противуречностима, диспаратима и погоршањем друштвеног положаја радничке класе.

Како су радници чували својину у социјалистичком систему који се показао као економски неефикасан?

Гледано из историјске перспективе, Србија никада није постигла ниво индустријске производње и бруто друштвеног производа који је имала далеке 1989. године. У протеклих двадесет година уташено је 98 одсто индустријских центара у којима је радило око милион радника. Став о априорној ефикасности приватне својине и неефикасности друштвене својине је мантра која није настала у оквиру науке, него ју је изродила либерална идеологија. Међутим, како свака идеологија у одређеној мери утиче и на научне области, онда је јасно да је њу прихватио и део економиста. Идеолошко-политичка, а не економска суштина приватизације се огледа и у томе што се приходи од приватизације ретко користе за инвестирање у привреду, већ углавном служе за покривање буџетског дефицита, односно очување политичких олигархија.

Да ли осим "мантре" постоје и неки егзактни подаци о ефикасности приватизације?

Веома је мали број научноистраживачких радова о економским и социјалним последицама приватизације. И у западном свету се воде полемике да ли треба поново национализовати продате железнице, електропривреду или водоснабдевање. Подсетићу да је најмасовнија приватизација спроведена током осамдесетих година у Великој Британији након доласка на власт Маргарет Тачер. Велики број купаца припадао је обогатој, еманципованој и синдикално организованој радничкој класи. Супротно томе, приватизација у Источној Европи се одвијала у посткомунистичким економијама без развијеног тржишта капитала и финансијских институција, у којима су радници били неорганизовани и под утицајем

националистичких идеологија и клерикализма. У новије време национализам слаби управо зато што је посао завршен. На пример, они који су у Србији и у Хрватској деведесетих година учествовали у ратној пропаганди, данас позивају на нормализацију односа и на толеранцију између република бивше Југославије. Мислим да тема приватизације постаје и део поп културе. Један загребачки панк бенд у својој песми је сликовито описао како се коришћењем националистичке идеологије дезоријентише радничка класа да не би пружала јак отпор. Рефрен њихове песме гласи "Бог, домовина, нација – сви на под ово је приватизација."

Колико је био видљив утицај најближих Милошевићевих тајкуна и моћника?

Већ су истраживања деведесетих година показала да они који преузимају контролу над друштвеним капиталом углавном потичу из редова владајуће структуре или су у вези са полицијом и војском. Преко приватизације се може пратити како је извршена легализација пљачке друштвеног капитала. Он је првобитно изношен из земље током грађанског рата деведесетих година и пласиран у компаније на офшор дестинацијама чије је власнике тешко утврдити, а затим враћен током двехиљадитих кроз "приватни новац" опскурних припадника комунистичке номенклатуре.

Да ли су то углавном исти људи који су 2000. године увелико били спремни да пређу у неке нове политичке воде и крену да се залажу за другачије економско уређење?

Одговор на ваше питање захтева промишљено и добро спроведено научно истраживање које би пратило ко су данас власници капитала у Србији и како су до њега дошли. С обзиром на издвајања за науку и како се она третира од стране државе, сумњам да ће ускоро неко моћи да уради такву студију. С друге стране, дневни и недељни листови су пуни чланака о аферама у којима се указује на спрегу између политичара, контраобавештајних служби и такозваних страних и домаћих инвеститора приликом пљачке имовине.

По ком принципу је радила Агенција за приватизацију?

Агенција за приватизацију се понашала као власник друштвеног капитала. Њена бирократија је у неформалним контактима налазила купце и пре званично организованих и процесуираних продаја методом тендера или аукције. Тај принцип постаје све учесталији 2005. године, а интензивира се 2008. и то обично за друштвена предузећа за чију је продају било организовано више неуспешних аукција. Она је водила приватизацију и кроз стечај и процес реструктурирања. Припрема предузећа у поступку реструктурирања сводила се на отпис дуга које је предузеће имало према држави. И отписивање пореских обавеза била је пракса Владе Србије. На тај начин је оштећиван буџет, а трошкови приватизације пребацивани на грађане. Бројни су примери кршења тендерске процедуре. Приговори су углавном били одбацивани због волунтаризма у раду надлежног министарства, или услед компликоване законске процедуре.

Са ове временске дистанце постаје све очигледније шта је главни циљ приватизације. О томе сведочи и нови Закон о приватизацији из 2014. године, чија је суштина поједностављење поступка продаје друштвеног капитала. Закон је донет након што је на власт дошла Српска напредна странка.

Колико је било тешко доћи до свих информација које сведоче о пропалим приватизацијама?

Нарочито је тешко било доћи до података из Агенције за приватизацију. Тек после званичног обраћања повереника за приступ информацијама од јавног значаја, господина Шабића, Агенција ми је омогућила увид у њихове месечне извештаје, али по мојим сазнањима они нису били комплетни. Сигурна сам да би нова истраживања на комплетној грађи донела прецизније и боље резултате.

Од кога очекујете најоштрије критике, од заговорника либералне економије, или од оних који буду пронашли своје име у вашој књизи?

"Верујем да ће она изазвати и позитивне и негативне коментаре као и свако друго научно дело, а то је добро", каже Обрадовићева, а цео интервју прочитајте у магазину [Нова Економија](#).

ММФ ПРОГНОЗА ЗА СРБИЈУ Раст БДП 3 одсто, незапосленост 16 одсто

Извор: Танјуг

Међународни монетарни фонд (ММФ) задржао је прогнозу раста бруто домаћег производа Србије на нивоу од три одсто за 2017. годину, према данас објављеном извештају "Светски економски изгледи".

У документу објављеном уочи заједничког заседања ММФ-а и Светске банке у Вашингтону, Фонд је потврдио пројекцију привредног раста наше земље од 3,5 одсто процената за 2018. годину.

Према предвиђањима стручњака ММФ-а, инфлација у Србији ће ове године износити 3,4 одсто, а до године три процента, док ће, како процењују, биланс текућег рачуна бити минус четири посто ове године, а наредне минус 3,9 одсто.

У извештају се, такође, прогнозира да ће стопа незапослености у 2017. години у нашој земљи износити 16 процената, а да ће наредне године пасти на 15,6 одсто.

ММФ је повећао прогнозе раста светске привреде за ову и наредну годину за по 0,1 процентни поен, на 3,6 одсто, односно на 3,7 процената респективно, наводећи да ће узлет глобалне економије вероватно задржати замајац и у наредној години.

"ЗАУСТАВИМО СИРОМАШТВО" Протести пензионера у Загребу, Сплиту, Пули, Осијеку и Славонском Броду

Извор: Танјуг

У више хрватских градова данас су одржани протести пензионера под слоганом "Зауставимо сиромаштво и понижење у старости" са захтевом да се повећају пензије и да се праведније обрачунавају.

Протести, у организацији Синдиката пензионера Хрватске (СУХ) одржани су у Загребу, Пули, Сплиту, Осијеку и Славонском Броду, док је у Задру отказан, преноси Хина.

На главном загребачком тргу изнети су захтеви за повећање пензија за 19 одсто пензионисанима након 1. јануара 1999 и за 14 одсто онима који су пензионисани после 1. јануара 2018, увођење минималне пензије у висни од најмање 50 посто бруто минималне плате и увођење националне пензије.

Учесници протеста носили су транспаренте на којима је писало "За више радничке пензије, а не повлашћене", "Устај трећа доб, копају нам гроб", "Ми смо изградили, ви сте опљачкали", "Сиромаштво је најгори облик насиља" и "Умировљеници неће мировати".

Председница СУХ-а Јасна Петровић поручила је како су пензионери, који чине укупно четвртину становништва, "обесправљени, осиромашени и понижени".

"Дајте прво гладнима, жеднима и озеблима, будите милосрдни, јер у супротном нећете дуго трајати, појест ће вас ваша похлепа и социјална индиферентност", рекла је Петровић и подсетила да има пара за куповину борбених авиона и лимузина са затамњеним стаклима, али не и за повећање пензија.

На протесту сплитских пензионера на западној обали Риве окупило се око 1000 људи који су носили хрватске заставе и транспаренте с натписима "Криминал у темељу РХ", "50 посто

пензија испод границе сиромаштва", "Просечна пензија - 37 одсто просечне плате" и "Млади из земље, стари у земљу".

На скупу је затражено од градоначелника Андре Крстуловић Опаре да најмање једном годишње прими представнике пензионерских удружења и да одржава тематске седнице Градског већа на којој ће се расправљати о проблемима пензионера и грађана треће животне доби, којих у Сплиту има више од 50.000.

Сличне захтеве изнели су и учесници протеста у другим хрватским градовим

Краљево добија нову фабрику за 2.500 радника

Извор: Танјуг

КРАЉЕВО: Министар привреде Горан Кнежевић потписао је данас са председником турске текстилне компаније "Таура Текстил Гијим" Месутом Топраком, Меморандум о разумевању, који представља први корак ка инвестицији од 35 милиона евра у нову фабрику овог турског произвођача у Краљево, која ће запошљавати око 2.500 радника.

Министар Кнежевић и Топрак су потписали Меморандум у оквиру Пословног форума "Србија-Турска" који је данас одржан у Београду, у присуству председника Турске и Србије, Реџепа Тајипа Ердогана Србији и Александра Вучића, саопштило је Министарство привреде.

Пословном форуму су присуствовали и министри Владе Србије, али и турски министри, као и привредници обе земље, а само из Турске њих готово 200.

У оквиру посете делегације из Турске Србији, министар Кнежевић је, заједно са министром трговине, туризма и телекомуникација Расимом Љајићем, раније током дана разговарао са турским министром економије Нихатом Зејбекчијем о даљем унапређењу економских односа. На састанку је било речи и о могућностима улагања турских компанија у Србији.

Турски председик Реџеп Тајип Ердоган борави у посети Србији на позив председника Србије Александра Вучића.

Брнабић: Пензије и плате по први пут ће бити веће него пре 2013.

Извор: Танјуг

БРИСЕЛ: Председница Владе Србије Ана Брнабић изјавила је данас да се нада да ће у суботу, након окончања преговора са ММФ, моћи да саопшти проценат повећањ пензија, као и плата запосленима у јавном секторуи нагласила да ће ова примања бити већа него пре 2013, али "по први пут на здравим основама".

Брнабићева је током седнице Спољнополитичког комитета Европског парламента, одговарајући на питање словеначког европарламентарца Иве Вајгла да ли је смањење пензија у Србији било неопходно, казала да је то "изузетно битно питање и у Србији је увек део дебате".

"Било је неопходно, зато што су пре избора, пре него што је влада из 2012. и 2013. дошла на власт, пензије подизане политичком одлуком, то није било одрживо, морали смо да их смањимо како бисмо могли да их исплаћујемо, а да не одведемо земљу у банкрот", нагласила је

српска премијерка. Она је додала да су "међутим, од тог тренутка до сада, захваљујући мерама фискалне консолидације, двапут повећане пензије".

"Не баш много, али у проценту који смо могли. Данас разматрамо повећање пензија од више одсто, до 13. октобра ми приводимо крају преговоре са ММФ око тога и надам се да ћу у суботу бити у прилици да објавим то. Овим повећањем ћемо по први пут имати више пензије у Србији него што су биле пре кризе, пре 2013. године, више пензије, али сада на стабилним основама, то је дакле важно", рекла је Брнабићева.

Председница српске владе је додала да ће "уз то, између осталог бити повећане плате и здравственим радницима и запосленима у образовању". "По први пут ће после коначног повећања, за које се надам да ћу објавити у суботу, оне бити више него пре кризе, али по први пут на здравим основама", закључила је Брнабићева.

ПОЛИТИКА ONLINE

ММФ задржао пројекције раста БДП-а Србије од три одсто за 2017. годину

Извор: Танјуг

ВАШИНГТОН – Међународни монетарни фонд (ММФ) задржао је прогнозу раста бруто домаћег производа Србије на нивоу од 3,0 одсто за 2017. годину, према данас објављеном извештају „Светски економски изгледи”.

У документу, објављеном уочи заједничког заседања ММФ-а и Светске банке у Вашингтону, Фонд је такође потврдио пројекцију привредног раста наше земље од 3,5 одсто процената за 2018. годину.

Према предвиђањима стручњака ММФ-а, инфлација у Србији ће ове године износити 3,4 одсто, а до године 3,0 процента, док ће, како процењују, биланс текућег рачуна бити минус 4,0 одсто БДП-а ове године, а наредне минус 3,9 одсто БДП-а.

У извештају се, такође, прогнозира да ће стопа незапослености у 2017. години у нашој земљи износити 16 процената, а да ће наредне године пасти на 15,6 одсто.

Шеф Мисије ММФ-а за Србију Џејмс Руф је, приликом недавне посете техничке Мисије Фонда Београду, најавио да ће због привременог успоравања привредних активности у првој половини 2017, као и због суше, пројекција раста БДП-а Србије вероватно бити смањена на 2,3 одсто за ову годину.

Међутим, у данашњем извештају ММФ-а о изгледима светске економије, процена економског раста Србије за 2017. задржана је на 3,0 процента.

ММФ је повећао прогнозе раста светске привреде за ову и наредну годину за по 0,1 процентни поен, на 3,6 одсто, односно на 3,7 процената респективно, наводећи да ће узлет глобалне економије вероватно задржати замајац и у наредној години.

Међународни кредитор је подигао и пројекцију раста економије еврозоне на 2,1 одсто за 2017. и на 1,9 одсто за идућу годину, што је побољшање у односу на раније пројектованих 1,9 одсто и 1,7 одсто, респективно.

Економију САД, такође, чека већи привредни раст од 2,2 одсто у овој и од 2,3 одсто у 2018. години, а привреду Кине раст од 6,8 одсто ове и од 6,5 одсто наредне године, што је више у односу на раније пројектованих 6,7 одсто и 6,4 одсто.

ММФ је оптимистичнији и у погледу привредне експанзије Русије, коју ове године, како прогнозира, чека раст од 1,8 одсто, а наредне раст од 1,6 одсто, док су процене раста БДП-а Јапана повећане на 1,5 одсто и 0,7 процената са јулске пројекције од 1,3 одсто и 0,6 одсто респективно.

Послодавци већ заштићени, контроле боловања одувек постоје

Пише: М. Обрадовић

* Једини законит начин да држава "помогне" инвеститорима је да тражи од домова здравља да појачају контролу квалитета рада лекара * Послодавац по Закону о раду може да тражи да комисија дома здравља провери документацију о боловању радника, а може и да о свом трошку пошаље радника на преглед у другу установу * Слободан Лаловић: Послодавци имају ефикасне законске начине да провере основаност боловања, па не видим чему сва ова прича

Питање неоправданих боловања је обухваћено и решено са неколико закона, па никоме данас није јасно шта је значила изјава министра за рад Александра Ђорђевића након састанка са представницима железаре Хестил и кинеским амбасадором да су "договорени механизми, како и на који начин ће се спроводити контрола боловања" као и да "постоје механизми и ово ће бити једна врста пилот пројекта, који ће, уколико буде дао добре резултате, бити опште примењиван".

Додуше министарство рада је накнадно дало саопштење у коме се позива на Закон о раду, али и даље је неразјашњена изјава о "пилот пројекту" осим ако се спровођење постојећих закона не сматра нечим сасвим новим.

А шта о праву на боловање заиста кажу важећи прописи? Према Закону о раду, пацијент је дужан да у року од три дана послодавцу достави потврду о привременој спречености за рад, на којој не мора да стоји дијагноза, јер су подаци о болести посебно осетљиви подаци о личности. Послодавац има право да уколико посумња у злоупотребу боловања затражи да се о његовом трошку у специјализованој институцији по његовом избору провери здравствено стање радника. Уколико радник то одбије послодавац може да му да отказ. А према закону о здравственом осигурању, ако запослени злоупотреби боловање губи право на исплату накнаде. Такође, послодавац може да поднесе захтев дому здравља да се провери боловање његовог запосленог. У том случају директор дома здравља обавља интерну контролу и саставља комисију која пролази документацију и утврђује да ли је било пропуста.

Не иду на боловање јер се плаше отказа

Како истиче др Мирјана Лапчевић, чланица Управног одбора Лекарске коморе Србије, домови здравља имају обавезу спровођења интерне контроле квалитета, али менаџмент домова здравља то не ради.

Према њеним речима, боловање у трајању до 30 дана отвара изабрани лекар и не треба му ничије мишљење, на пример специјалисте, уколико може сам да постави дијагнозу.

"Ако лечење траје дуже од 30 дана пацијент иде пред лекарску комисију Републичког фонда за здравствено осигурање, где се узимају и мишљења лекара специјалиста", објашњава др Лапчевић, која је иначе изабрани лекар.

Она напомиње да уколико комисија покаже да је дошло до грешке лекара и да је неоправдано отворио боловање, лекар може бити тужен и од њега да се рефундирају трошкови боловања које првих 30 дана плаћа послодавац, а који износе 65 одсто од плате.

"Ми имамо други проблем, а то је да људи не смеју да иду на боловање. Углавном су то млади људи, који се плаше да не добију отказ и зато са вирусном инфекцијом, прехлађени или под температуром одлазе на посао. Тамо заразе остале колеге, али и они сами ризикују компликацију болести или развој аутоимуне болести. Тако од бенигне ситуације која се решава одмором од пет дана добијају хронична обољења", напомиње она додајући да је једнако важно развијати свест да се на боловање не иде када не треба, и да се иде када треба.

У синдикатима изјаве министра оцењују као притисак и на раднике и на лекаре, али и као лов на вештице.

Лобирање да се смањи накнада за боловање

У Закону о раду, објашњава Слободан Лаловић из Савеза самосталних синдиката Србије, постоји и могућност да послодавац поступа према "општем акту" што је правилник о раду или колективни уговор. У њима може да стоји могућност да послодавац шаље комисију на пример у контролу запосленог на боловању да види да ли се придржава терапије и савета лекара. У пракси то значи да људи из фирме долазе кући да виде да ли је запослени ту и да ли евентуално нешто ради.

"У пракси из мог искуства те комисије шаљу да би се осветили запосленом ако је менаџмент у сукобу са њим. Те комисије су на стакленим ногама јер има низ дијагноза где човек није везан за кревет", истиче Лаловић. Он додаје и да је јасно да послодавци имају ефикасан законски начин да провере да ли неко лажира боловање и да га отпусте па није јасно чему онда сва прича министарстава.

"Чини се да постоји притисак страних инвеститора да се плаћање 65 одсто боловања првих месец дана смањи", упозорава он.

Слађана Киковић из УГС Независност истиче да послодавци имају механизме да провере да ли запослени злоупотребљавају боловања и да су иступи министра "увођење ријалитија у примену закона".

"Овако испада да је цела Србија на боловању, а то није тачно. Баца се љага на раднике, а министар би могао да провери услове рада, заштиту на раду, преостала радна способност. Питање је колико ти људи прековремено раде", истиче Киковић.

Она каже и да је конкретан проблем у железари 40-50 људи у поодмаклом добу живота и радног стажа који вероватно имају здравствене проблеме и оправдано се налазе на боловању. Она такође истиче да би било добро проверити какви су услови рада људи код страних инвеститора у железари, у Јури, Леонију...

РФЗО: Контроле су строге

Киковић такође напомиње да је дијагноза радника заштићени податак и да није доступна послодавцу, осим уколико сам радник то не жели да саопшти. Управо ово је био и разлог да повереник за информације од јавног значаја затражи објашњења од министарстава рада и здравља у вези њихове намере да спроводе "пилот пројекат".

Сви саговорници Данаса кажу да је увек било лажних боловања, али и сам РФЗО је претходних година истицао да су контроле строге и да је тога све мање.

Зоран Савић, председник синдиката запослених у здравству, поручује да би много мање боловања било ако би министар рада урадио свој део посла.

"Када би се побољшали услови рада, посебно код страних инвеститора, људи би се мање разболевали и ишли на боловање", каже он додајући да лекари јесу подложни контроли, али и да лекар даје дијагнозу у тренутку прегледа, а да код акутних болести, као на пример прехладе или премора, после три, четири дана пацијент се опорави.

Од министарства здравља смо затражили, не и добили, податке о броју контрола боловања и проценту утврђених неправилности. Према ранијим подацима РФЗО-а, последњих година број боловања се увећава из године у годину, па је тако са 276.950 у 2015. број отворених боловања повећан на 299.156.

Брнабић: У сезони трећина радника на боловању

Премијерка Србије Ана Брнабић, министри Златибор Лончар и Зоран Ђорђевић изјавили су јуче да се најављена контрола боловања у Србији односи на примену закона и на заштиту и послодаваца и радника.

Брнабић је приликом посете компанији Делез објаснила да у време сезонских радова поједини запослени одлазе на боловање, па се догађа да у компанији скоро трећина радника не ради.

Ради се о заштити страних, али и домаћих компанија, рекла је Брнабић, која наводи да се није жалила само Железара Смедерево, већ и Делез и немачки инвеститор у Ивањици.

"Нико овде људима не брани да оду на боловање када су болесни, ради се о контроли злоупотребе боловања", рекла је она. Министар здравља Златибор Лончар је истакао да никакви подаци неће бити објављени.

Ђорђевић је додао да се на злоупотребу боловања жалио Телеком Србија и напоменуо да се у овом случају ради не само о заштити послодаваца, већ и радника на који се "прелије" посао због злоупотребе које чине њихове колеге.

Слабије плаћени послови иду женама

Пише: Љ. Буквић

* Јанковић: Неопходно охрабривати и девојчице и дечаке да занимања бирају на основу сопствених интересовања и амбиција, а не на основу стереотипа *

Атанацковић: Разлике недопустиве, одабрати раднике не према полу, већ по квалитету

Мушкарци су у марту примили 22 одсто већу плату него жене - 55.256 према 45.450 динара, а највећа разлика у зарадама је међу високообразованим, показало је истраживање Републичког завода за статистику.

Тако су мушкарци са дипломом факултета у марту примили у просеку 89.749 динара, а жене 65.419 динара, што је разлика од чак 37 одсто.

Полугодишње статистичко истраживање о запосленима и о зарадама запослених које објављује РЗС, а које је урађено на узорку од нешто више од милион запослених у Србији, показало је да у области здравства ради више од 116.000 жена, од чега је 23.000 високообразованих, жене су потом најбројније у образовању где их је 95.000, док је у прерађивачкој индустрији запослено 93.000 жена.

Повереница за заштиту равноправности Бранкица Јанковић за Данас каже да приликом разумевања статистичких података и поређења са другим земљама, увек морамо узети у обзир различите методологије истраживања и стога бити обазриви у прављењу компарација.

- Важно је истаћи да су жене доминантније у слабије плаћеним пословима, као што су занимања у областима социјалног рада, образовања, администрације, док су плате у нпр. ИТ сектору, где углавном раде мушкарци, знатно више - истиче Јанковић.

Маргинализована су, напомиње, занимања у којима су жене доминантна радна снага.

- Тако, на пример, родни дисбаланс у социјалној заштити или образовању тихо поткрепљује патријархалне обрасце где се та занимања деценијама уназад перципирају као "женска".

Управо ова занимања су мање плаћена на тржишту рада од већине занимања која се перципирају као "мушка" - каже Бранкица Јанковић.

Повереница за равноправност истиче како није могуће преко ноћи постићи равномерну родну структуру у појединим професијама, али да је неопходно на томе континуирано радити и охрабривати и девојчице и дечаке да занимања бирају на основу сопствених интересовања и амбиција, а не на основу стереотипа.

- Када говоримо о образовању, некада је степен образовања био пресудан фактор у проналажењу боље плаћеног посла, без обзира да ли се ради о мушкарцима или женама. Данас образовање није гарант за обезбеђивање квалитетнијег живота и добрих примања. Нарушена родна структура у јавним службама и свим занимањима где има много више жена негативно утиче на њихов рад. Није добро да мушкарци изостају из важних послова, као што су јавне служба, и тиме се не шаље добра порука друштву, а таква атмосфера лако може довести и до дискриминације - наглашава Јанковић.

Она каже да је уочавајући овај проблем, Повереник за заштиту равноправности израдио смернице за израду кодекса антидискриминационе политике за послодавце у Србији, јер принцип равноправности и начело једнаких шанси представљају постулате сваког савременог друштва.

Председник Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић каже да су такве разлике у зарадама између мушкараца и жена недопустиве.

- Могуће је да жене раде више неке мање плаћене послове. Међутим, ако се ради о томе да је тако велика разлика у зарадама међу високообразованим онда је то стварно недопустиво. Код мене таквих разлика нема - истиче Атанацковић за Данас.

Он напомиње да би то свакако требало мењати, али и додаје да је готово сигуран да приватни послодавци приликом одабира запосленог свакако најпре гледају квалитет.

- У привреди је потребно изабрати најбоље, одабрати раднике не према полу, већ по квалитету. Унија послодаваца учествује у разним пројектима који се тичу управо тога. Квалитет треба да буде пресудан, да буде једини интерес послодавца - напомиње Атанацковић. Он каже да није сигуран због чега постоји таква разлика у зарадама међу мушкарцима и женама, али претпоставља да је један од разлога то што жена има много више у просвети која није тако добро плаћена, као и у здравству.

ТАБЕЛА

Занимања у којима има више жена

<i>Област</i>	<i>Жене Мушкарци</i>	
Здравство и социјална заштита	79,2	20,8
Образовање	69,3	30,7
Финансијске делатности	65	35
Државна управа	59,9	40,1
Услуге смештаја и исхране	58	42
Трговина на велико и мало	55,5	44,5
Уметност, забава и рекреација	52,8	47,2
Укупно	50,2	49,8

* У процентима, издвојени сектори у којима има више жена него мушкараца

* Извор: РЗС

Разлике и по регионима

Неједнакости у зарадама велике су и на нивоу региона. Тако запослени у београдском региону примају чак 51 одсто веће плате него запослени у централној Србији. Просечна нето зарада у марту у Београду износила 63.860 динара, док је у Србији јужно од Београда

исплаћена просечна нето зарада од 42.201 динар. У Војводини је плата нешто више него у остатку Србије, али далеко нижа него у Београду и износила је 46.992 динара.

Протест Синдиката образовања

Пише: М.В.

У уторак је у центру града одржан протест Синдиката образовања Пожаревац, који тражи да се из процедуре повуче нацрт новог Закона о запосленима у јавним службама и да се просветарима повећају плате за 25 одсто. Осим организовања протеста, овај синдикат је за своје захтеве покренуо потписивање петиције и, уз 472 потписа, упутио је Влади Србије.

- Немамо други начин него да се петицијом и протестима боримо за остварење својих захтева – рекао је Драган Костић, председник Синдиката образовања Пожаревац.

Владан Гојковић, председник Синдиката радника у ОШ “Доситеј Обрадовић”, истакао је да ће се нови закон додатно отежати положај запослених у просвети.

- Нови закон односи се само на просветне раднике и на запослене у здравству, социјалним службама и култури. Потпуно је неприхватљиво што у процедури доношења новог закона није уважен ниједан предлог синдикалних представника - рекао је Гојковић.

Он је истакао да је неприхватљиво и то што се вишковима у осталим секторима нуди посао у просвети без претходног конкурса, а уз то би задржали и дотадашњу висину плате. На протесту пожаревачких просветара, у знак подршке, били су и представници Форума београдских гимназија, Средњих стручних школа Београда и Независног синдиката полиције, а дописом их је подржао и Синдикат просветних радника Војводине.

Закон "шаље" директоре школа у пензију

Пише: В. Андрић

Министар просвете Младен Шарчевић упутио је налог свим школама у Србији да одмах поступе по Закону о основама система образовања и васпитања и издају решење о престанку радног односа запосленима који су напунили 65 година живота и тиме испунили услов за пензионисање, сазнаје Данас.

Министарство просвете процењује да ће се тиме ослободити око 900 радних места, и да ће закон "послати" у пензију велики број директора школа.

Иако је Закон недавно ступио на снагу министар је секретаре и директоре школа подсетио да га примењују, како би се стало на пут евентуалним злоупотребама. Како сазнајемо, школски одбор у једној београдској школи је 20. септембра продужио мандат директору који је стекао услов за пензију, иако је у то време у скупштинској процедури био предлог закона који прописује поменуто ограничење и о коме је јавност била обавештена.

Шарчевић је још пре годину дана позвао директоре школа који су испунили услов за пензију да ослободе места младим кадровима, али су се многи о тај позив оглушили уз образложење да је реч о препоруци, односно мишљењу које није обавезујуће. У допису који је крајем августа 2016. упутио на адресе директора свих школа у Србији, министар је навео да "није оправдано директорима продужавати радни однос до истека мандата ако испуњава услове за престанак радног односа, тако да поступак избора новог директора треба благовремено спровести, односно расписати конкурс најкасније три месеца пре испуњавања услова за престанак радног односа". У допису стоји и да би законску могућност о запослењу и после 65 година живота и најмање 15 година стажа требало користити "само изузетно у случајевима када се ради о

дефицитарним занимањима и када нема могућности за попуњавање конкретног радног места са листе технолошких вишкова, односно са тржишта рада".

У неким школама злоупотребљавана је одредба из Закона о раду, која предвиђа да се радни однос може продужити запосленима и после 65 година живота, ако се послодавац и запослени око тога споразумеју. Селективна примена овог члана довела је до тога да су за неке директоре важили законски услови за пензионисање, а за друге не, а слично се дешавало и са наставницима.

- Унија синдиката просветних радника је увек била на становишту да запослени који напуне 65 година живота треба да иде у пензију и своја место препусте млађим колегама, јер је питање колико је човек способан да ради у школи у тим годинама. С друге стране, на та места могу да се збрину технолошки вишкови - каже за Данас Добривоје Марјановић из Уније синдиката просветних радника Србије.

Он потврђује да је у неким школама одредба из Закона о раду злоупотребљавана, јер су директори преко "својих" школских одбора успевали да продуже мандат, или су у систему остављали "своје миљенике" иако су испунили услов за пензију.

- Ми смо сматрали да наставнику који је три године разредни старешина неком одељењу, а који усред школске године напуни 65 година, треба дозволити да изведе своје одељење до краја. Такође, уколико је реч о дефицитарним кадровима, било је логично да им се продужи радни однос док се не обезбеди замена - каже Марјановић.

Контрола конкурса за нова запошљавања

Добривоје Марјановић каже да постоји потреба за запошљавањем у школама, а на питање који кадрови су дефицитарни, одговара да то зависи од школске управе и наводи пример Крушевца, где фале наставници физике и немачког. Марјановић указује да је нови закон предвидео да при свакој школској управи министар образује радну подгрупу која утврђује постојање услова и даје сагласност за расписивање конкурса, пре него што се захтев упути Министарству просвете.

Опоравак индустрије немогућ без јасне државне стратегије

Пише: М. Д. Миљковић

Неопходно је да се синдикати изборе за права радника која држава гуши како би се додворавала страним инвеститорима, који у Србију долазе у потрази за јефтином радном снагом.

Један је од закључака са данашњег округлог стола "Индустријска политика Србије у контексту ЕУ интеграција", одржаног у организацији Фридрих Еберт фондације и Гранског синдиката индустрије, енергије и рударства Независност.

Драган Весић, извршни секретар поменутог Гранског синдиката, истакао је да је један од кључних проблема то што држава нема никакав дугорочни стратешки план када је у питању опоравак и развој индустрије, присећајући се бивше СФРЈ у којој су постојали планови за најмање десет година унапред.

- Сећам се да је некаква стратегија донета 2011. године, међутим, проблем код нас је смена власти, јер свака нова Влада сматра да историја почиње са њом и да све оно што је било пре ништа не вреди. То показује апсолутни недостатак државе у једном тако важном питању попут индустријализације, јер се стратегије праве између два ТВ дневника - нагласио је Весић. Новинар дневног листа Данас Гојко Влаовић, поручио је да је основни предуслов за почетак реиндустријализације у Србији стабилан енергетски сектор. Он је сагласан са претходним говорником да би држава морала да се ангажује како би индустрија у нашој земљи почела да се развија.

- Знам да свака власт бежи од фразе "државна интервенција у економији", јер се онда јављају либерални економисти који сматрају да је то бесмислено те да је то непотребно и штетно у условима тржишне привреде. Међутим, ако погледамо нама пријатељску Кину, у којој се спроводи и тржишна али и планска привреда, имамо доказ да уплитање државе у економију не мора да буде штетно - казао је Влаовић.

Он је додао да је једна од негативних последица немешања државе у привреду била и велика светска економска криза из 2008. године, која је почела у економски најлибералнијој земљи на свету, а чије се последице и дан данас осећају широм планете.

Никола Рајаковић, професор Електротехничког факултета у Београду, такође се сложио да се планови за опоравак привреде не могу правити без државе, јер су и најмоћније земље света, које се хвале либералном економском филозофијом, и те како интервенционистички настројене.

- Мора се донети стратегија индустријског развоја, јер ми морамо да знамо одакле да почнемо и шта желимо да урадимо. По мени, реиндустријализацију у Србији треба усмерити према модерним технологијама. Ми нисмо земља која је богата енергијом, па зато морамо сравнити наше могућности са жељама и идејама - закључио је Рајаковић.

Представница Министарства привреде Анкица Момчиловић поручила је да су у току анализе о томе којом динамиком се развијају региони и које су то индустрије које би могле да подстакну привредни развој, те да ће добијени подаци бити основ нове стратегије за развој привреде.

Синдикат: Рушимо закон

Пише: ФоНет

Независни синдикат просветних радника Војводине поновио је данас свој став да је једино прихватљиво решење повлачење текста Закона о запосленима у јавним службама јер је сувишан, и уређује област која је већ уређена и поручио да ће, уколико закон буде усвојен, користити све облике синдикалне борбе да га сруши.

Због најаве и позива који ових дана стижу на адресу репрезентивног Синдиката радника у просвети Србије (СРПС) чији је Независни синдикат просветних радника Војводине оснивач, а због текста Закона о запосленима у јавним службама, принуђени смо да поново изнесемо став који важи од првих разговора на ову тему!

Дношење тог закона ће за последицу имати дерогирање права запослених у образовању, суспензију Закона о раду, социјални дијалог ће пренети на ниво Социо-економског савета где представници већинских еснафских синдиката у просвети не учествују.

Због тога што више нећемо преговарати ни око цене рада, због цементирања питања плата, одлуке да нема прерасподеле или новог новца, због тога што закон не обухвата све категорије запослених у јавном сектору, због "интерног тржишта рада" које продубљује политизацију система образовања започету одредбама Закона о основама система образовања и васпитања, а која ће довести до потпуног колапса система образовања, поручио је тај синдикат.

После изјава председника Владе Србије Ане Брнабић и министра државне управе и локалне самоуправе, Бранка Ружића да ће закон бити усвојен, сматрамо да су даљи разговори апсолутно сувишни, наглашава војвођански синдикат у саопштењу.

Синдикат подсећа да од маја, када смо се први пут сусрели са текстом овог закона и када су на три састанка у министарству државне управе и локалне самоуправе учествовали председник и потпредседник НСПРВ и јасно ставили до знања све погубне последице овог закона, ништа се није променило.

Синдикат упозорава да због фингирања социјалног дијалога, сматра да је свака даља расправа на ову тему сувишна-

Наш став је био и остао јасан, уколико закон буде усвојен ми ћемо користити све облике синдикалне борбе да га срушимо, поручио је синдикат.

ММФ: Привредни раст Србије испод просека за земље у развоју

Извор: РЕУТЕРС/Јури Групас

Србија ће ове године имати привредни раст од три одсто, што је испод просека за европске земље у развоју, навео је Међународни монетарни фонд (ММФ) у новом извештају о перспективама светске привреде.

Од европских земља у развоју од Србије ће мањи раст имати БиХ са 2,5 одсто, Хрватска са 2,9 одсто и Македонија са 2,5 одсто.

Црна Гора ће према извештају ММФ-а имати раст од три одсто, Бугарска 3,6 одсто, Мађарска 3,2 одсто, Румунија 5,5 одсто, Албанија 3,7 одсто, а Косово 3,5 одсто.

У ову групу земаља, ММФ је сврстао и Пољску која би требало да има раст од 3,8 одсто и Турску са 5,1 одсто.

Следећег године ММФ предвиђа да ће Србија имати раст од 3,5 одсто, што је просек европских земља у развоју, а 2022. раст од четири одсто, што је више од просека од 3,2 одсто.

Већи раст од Србије следеће године би требало да имају Албанија од 3,7 одсто и Румунија од 4,4 одсто, док се за Косово и Турску предвиђа такође 3,5 одсто.

Кад је реч о инфлацији, ММФ предвиђа раст цена од 1,5 одсто ове године, што је доста испод просека од 4,2 одсто, који највише подиже Турска са 8,5 одсто. За следећу годину предвиђа се раст цена у Србији од 3,6 одсто.

ММФ наводи да ће Србија имати биланс текућих плаћања од минус четири одсто, Албанија од минус 9,2 одсто, БиХ од минус 4,3 одсто, Бугарска од 2,5 одсто, Црна Гора од минус 20,2 одсто, Хрватска од 3,8 одсто, Косово од минус 11 одсто, Мађарска 4,8 одсто, Македонија од минус 2,3 одсто, Пољска од минус један одсто, Румунија од минус три одсто, а Турска од минус 4,6 одсто.

Послодавци већ заштићени, контроле боловања одувек постоје

Извор: Бета, Данас

Фондација Центар за демократију данас је поводом најаве увођења механизма контроле боловања предложила да се одлуке не доносе на основу разговора са страним инвеститорима, већ на основу озбиљне анализе стања и сталног дијалога с представницима синдиката.

"Не могу се позивати на одговорност запослени, а да се не постави питање одговорности послодаваца", навела је Фондација у саопштењу.

Поводом најаве министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зорана Ђорђевића да ће се увести "механизам контроле боловања" како би се спречиле такозване злоупотребе, Фондација је навела да жели да укаже на бројне проблеме са којима се данас суочавају запослени, а које надлежно министарство мора узети у обзир приликом доношења одлука о покретању поступака контроле.

Фондација је упитала **на основу којих података се тврди да је проблем боловања неретко предмет злоупотребе**, да ли министарства располажу подацима колико запослених нема права на боловање, колико послодаваца у Србији не уплаћује доприносе за здравствено осигурање, које мере су предузете како би били санкционисани послодавци који не испуњавају обавезе према запосленима као што је то био случај и са радницима "Гоше".

Фондација је подсетила да према подацима Анкете о радној снази у 2016. години, без права на пензионо и здравствено осигурање око 168.000 запослених радника, док је без права на плаћено боловање и годишњи одмор око 235.000.

Питање неоправданих боловања је обухваћено и решено са неколико закона, па никоме данас није јасно шта је значила изјава министра Ђорђевића након састанка са представницима железаре Хестил и кинеским амбасадором да су "договорени механизми, како и на који начин ће се спроводити контрола боловања" као и да "постоје механизми и ово ће бити једна врста пилот пројекта, који ће, уколико буде дао добре резултате, бити опште примењиван", пише [Данас](#).

Министарство рада је накнадно дало саопштење у коме се позива на Закон о раду, али и даље је неразјашњена изјава о "пилот пројекту", осим ако се спровођење постојећих закона не сматра нечим сасвим новим.

А шта о праву на боловање заиста кажу важећи прописи? Према **Закону о раду**, пацијент је дужан да у року од три дана послодавцу достави потврду о привременој спречености за рад, на којој не мора да стоји дијагноза, јер су подаци о болести посебно осетљиви подаци о личности. Послодавац има право да уколико посумња у злоупотребу боловања затражи да се о његовом трошку у специјализованој институцији по његовом избору провери здравствено стање радника. Уколико радник то одбије послодавац може да му да отказ. А према закону о здравственом осигурању, ако запослени злоупотреби боловање губи право на исплату накнаде.

Такође, **послодавац може да поднесе захтев дому здравља да се провери боловање његовог запосленог**. У том случају директор дома здравља обавља интерну контролу и саставља комисију која пролази документацију и утврђује да ли је било пропуста.

Како истиче др **Мирјана Лапчевић**, чланица Управног одбора Лекарске коморе Србије, домови здравља имају обавезу спровођења интерне контроле квалитета, али менаџмент домова здравља то не ради. Према њеним речима, боловање у трајању до 30 дана отвара изабрани лекар и не треба му ничије мишљење, на пример специјалисте, уколико може сам да постави дијагнозу.

Она напомиње да уколико комисија покаже да је дошло до грешке лекара и да је неоправдано отворио боловање, лекар може бити тужен и од њега да се рефундирају трошкови боловања које првих 30 дана плаћа послодавац, а који износе 65 одсто од плате.

У синдикатима изјаве министра оцењују као притисак и на раднике и на лекаре, али и као лов на вештице.

У Закону о раду, објашњава **Слободан Лаловић** из Савеза самосталних синдиката Србије, постоји и могућност да послодавац поступа према "општем акту" што је правилник о раду или колективни уговор. У њима може да стоји могућност да послодавац шаље комисију на пример у контролу запосленог на боловању да види да ли се придржава терапије и савета лекара. У пракси то значи да људи из фирме долазе кући да виде да ли је запослени ту и да ли евентуално нешто ради.

"У пракси из мог искуства те комисије шаљу да би се осветили запосленом ако је менаџмент у сукобу са њим. Те комисије су на стакленим ногама јер има низ дијагноза где човек није везан за кревет", истиче Лаловић. Он додаје и да је јасно да **послодавци имају ефикасан законски начин да провере да ли неко лажира боловање** и да га отпусте, па није јасно чему онда сва прича министарстава.

Слађана Киковић из УГС Независност истиче да послодавци имају механизме да провере да ли запослени злоупотребљавају боловања и да су иступи министра *"увођење ријалитија у примену закона"*.

"Овако испада да је цела Србија на боловању, а то није тачно. Баца се лага на раднике, а министар би могао да провери услове рада, заштиту на раду, преостала радна способност. Питање је колико ти људи прековремено раде", истиче Киковић.

Она такође напомиње да је дијагноза радника заштићени податак и да није доступна послодавцу, осим уколико сам радник то не жели да саопшти. Управо ово је био и разлог да повереник за информације од јавног значаја затражи објашњења од министарстава рада и здравља у вези њихове намере да спроводе "пилот пројекат".

Сви саговорници Данаса кажу да је увек било лажних боловања, али и сам РФЗО је претходних година истицао да су контроле строге и да је тога све мање. Више у тексту [Данаса](#).

Шеф Светске банке: Роботи ће заменити милионе радника

Извор: Танјуг

Џим Јонг Ким упозорио је на ризике индустријске аутоматизације, због које ће у свету бити изгубљено више милиона радних места, а нискоквалификовани радници замењени роботима. ЊУЈОРК - Председник Светске банке Џим Јонг Ким упозорио је на ризике индустријске аутоматизације, због које ће у свету бити изгубљено више милиона радних места, а нискоквалификовани радници замењени роботима.

"Једина ствар коју можете знати са сигурношћу, без обзира како ће економија у будућности изгледати, јесте да ће вам бити потребни људи који су способни да уче. Желимо да створимо осећај хитности улагања у људе, што сматрамо да је потребно с обзиром на начин на који се глобална економија мења", рекао је Ким за британски јавни сервис Би-Би-Си у Њујорку. Он је позвао креаторе политика широм света да предузму акције и инвестирају у образовање и здравство, јер су такве инвестиције важне за привредни раст.

Његови коментари долазе у тренутку растуће забринутости због могућих ефеката које политички ризици могу имати по привредни раст и уочи почетка годишњег заседања Међународног монетарног фонда и Светске банке у Вашингтону.